

* חוק השאלת נכסים תרבות (הגבלה סמכות שיפוט), התשס"ז-2007^{*}

1. מטרתו של חוק זה לאפשר השאלה של נכסים תרבותיים בעלי חשיבות לציבור מטרת החוק בישראל, בלי לפגוע בטענות העם היהודי באשר לזכויות בנכסים שנגלו בשואה.
2. הגדרות – חוק זה –
"השאלה" – בתמורה או שלא בתמורה;
"צו להגבלה סמכות שיפוט" – צו שנייתן לפי סעיף 3;
"מוסד תרבות" – גוף שאינו מוסד ממוסדות המדינה, הפועל למטרה של חינוך, תרבות,
מדע, אמנות או למטרה דומה;
"נכס תרבות" – נכס בעל ערך אמנותי, ערך היסטורי או ערך תרבותי אחר, שהוא בעל
חשיבות לציבור בישראל;
"הדר" – שר המשפטים.
3. נחתם הסכם בין מדינה ישראל או מוסד תרבות בישראל לבין מדינה אחרת או מוסד צו להגבלה
תרבות במדינה כאמור, שענינו השאלה נכס תרבות לזמן קצוב לשם הצגתם ברבים סמכות שיפוט
ישראל (בחוק זה – הסכם השאלה), רשיין השר, בהתייעצות עם שר החוץ ועם שר
המדוע התרבות והספורט, בכפוף להוראות סעיפים 4 עד 6, לחת צו שלפיו כל עוד הנכס
נמצא בישראל מכוח הסכם השאלה, יהולו הוראות אלה:
(1) לא תהא לבית משפט בישראל סמכות שיפוט בתחום שעניין זכות בעליות
או חזקה בנכס התרבות או זכותה אחרת הנוגדת את זכותו של המשיב בנכס כאמור
(בחוק זה – תביעות לעניין נכס תרבות);
(2) לא ייתן בית משפט בישראל כל החלטה שיש בה כדי למנוע את השבת נכס
התרבות למשאל בתום תקופת השאלה על פי הסכם השאלה.
4. (א) לפני מתן צו להגבלה סמכות שיפוט, יודיעו השר על כוונתו לחת צו כאמור; פרסום הודעה
ההודעה תפורסם לאחר האינטראנס של משרד המשפטים ותכלול צילום של נכס
התרבות ואת מסמך מוצאות היזיריה לעניין אותו נכס; בהודעה יצוין כי בתוך שלושים לפני מתן צו
ימים מיום פרסוםה רשאי אדם להגיש התנגדות למתן הצו בשל עילה מהעלות
המפורט בסעיף קטן (ב); לא ניתן השר צו להגבלה סמכות שיפוט, אלא לאחר תום
המועד האמור, ואם הוגשה התנגדות – לאחר שהחליט בה.
(ב) התנגדות למתן צו להגבלה סמכות שיפוט יכול שתוגש בשל אחת מכל:
(1) לא התקיימו התנאים שבחוק זה למתן הצו;
(2) מגיש ההתנגדות טוען לזכות בנכס התרבות נושא הצו, ויש חשד שהנכס
נגול מיהודיים על ידי הנאצים, עוזരיהם או משתפי פעולה עמם.
(ג) השר יקבע בתקנות הוראות לעניין הגשת ההתנגדות וכן רשאי הוא לקבוע הוראות
לענין דרכיו פרסומם נוספת של ההודעה, לפי סעיף קטן (א).
(ד) בסעיף זה, "מסמך מוצאות היזיריה" (Provenance) – מסמך המפרט את תולדות
היזיריה, לרבות מקורה והבעלים והמחזיקים הידועים בה במהלך שנים קיומה.

* התקבל בכנסת ביום י' באדר התשס"ז (21 בפברואר 2007); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות
חוק הממשלה – מיום ו' באדר א' התשס"ה (15 בפברואר 2005), עמ' 564.

- לא ניתן השר צו להגבלת סמכות שיפוט, אלא אם כן שוכנע כי קיימת ערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית חלופית וראויה, שניתן להגיש בה תביעות לעניין נכס התרבות נושא הצוו, ובאפשרותה לדון ולהכריע בהן.
- לא ניתן השר צו להגבלת סמכות שיפוט אםโนכח כי יש ראיות לכואורה של מגיש התנגדות לפיסעיף 4(ב)(2) יש זכות בנכס התרבות נושא הצוו.
- (א) השר יעמיד לרשות כל אדם את המידע שבידיו בנושא הערכאה החלופית לפי סעיף 5 לעניין נכס התרבות שניתן לביו צו להגבלת סמכות שיפוט.
- (ב) השר יקבע בתקנות דרכי סיוע נספנות למי שבידיו ראיות לכואורה כי יש לו זכות בנכס התרבות שניתן לביו צו להגבלת סמכות שיפוט, ושיש חשב שהוא נכס שנגזל מיהודים על ידי הנאצים, עוזריהם או משתפי פעולה עמם.
- הוראות חוק נכסים של נספי השואה (השבה לירושים והקדשה למטרות סיוע והנצחה), התשס"ו-2006¹, לא יהולו על נכס התרבות שניתן לביו צו להגבלת סמכות שיפוט.
- תחילתו של חוק זה בתום שישים ימים מיום פרסוםו.
5. ערכאה חלופית
6. זכות בנכס שנגזל
7. מידע בדבר ערכאה חלופית
� דרכים סיוע נוספות
8. איחוד הוראות
תחילתה
9. תחילתה

דניאל פרידמן
שר המשפטים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

דליה איציק
ممלאת מקום נשיא המדינה

¹ ס"ח התשס"ו, עמ' 202.